

KLs oversigt over problematiske afgørelser - 2017-2022 Eksempler på nyere problematiske principafgørelser fra Ankestyrelsen – 2017-2022

Nr.	Beskrivelse af afgørelsens genstand	Implikationer for kommunerne
97-17	Afgørelsen handler om krav til de fysiske rammer på længerevarende botilbud. Ankestyrelsen slår fast, at boliger opført efter serviceloven skal have eget køkken, bad og toilet for at kunne godkendes til længerevarende ophold af socialtilsynet. Dette er en ny praksis, der udvider kravene til boliger opført efter serviceloven. Der er ikke lovkrav i serviceloven om boligernes indretning.	<p>En betydelig del af kommunernes nuværende boliger til længerevarende ophold (§ 108) har ikke eget køkken, bad og toilet. Afgørelsen medfører potentielt store udgifter til ombygning, nedlæggelse og nyopførelse af botilbud samt praktiske udfordringer med genhusning af beboere.</p> <p>Kommunerne vurderer at afgørelsen medfører merudgifter for ca. 200 mio. kr. hvis afgørelsen implementeres fuldt ud.</p>
6-18	Afgørelsen handler om bevilling af socialpædagogisk bistand til et ældre udenlandsk ægtepar, som har sproglige problemer, bl.a. pga. analfabetisme. Ankestyrelsen slår fast, at sproglige problemer i sig selv kan udgøre særlige sociale problemer, som betyder at borgeren har ret til socialpædagogisk bistand.	<p>Det har ikke tidligere været fastslået at sproglige problemstillinger i sig selv berettiger til socialpædagogisk bistand. Afgørelsen udvider potentielt målgruppen af personer, der har ret til socialpædagogisk bistand.</p>
23-18	Afgørelsen handler om behandling til stofmisbrugere. Ankestyrelsen slår fast, at afhængighed af lægeordineret medicin, som har ført til sociale, psykiske og/eller fysiske problemer eller skader for borgeren, er omfattet af servicelovens bestemmelser om behandling af stofmisbrug. Afgørelsen er potentielt i strid med Sundheds- og Ældreministeriets vejledning på området, hvoraf det fremgår, at misbrug af lægeordineret medicin må forsøges behandlet i regionalt regi af de fagpersoner, der har påbegyndt behandlingen, fx. egen læge, speciallæge eller smerteklinik.	<p>Afgørelsen medfører potentielt stigende udgifter til behandling af borgere, der er afhængig af lægeordineret medicin.</p>
3-19	Sagen handler om hvorvidt en borger har ret til praktisk hjælp, hvis vedkommende deler husstand med en rask ægtefælle/pårørende. Ankestyrelsen pålægger kommunerne at bevilge den funktionsnedsatte/syge partners andel af den praktiske opgaveløsning i hjemmet. Kommunen skal desuden vurdere, om en rask ægtefælle/pårørende kan ansættes som selvudpeget hjælper, hvis borgeren og vedkommende ønsker dette.	<p>Afgørelsen medfører potentielt stigende udgifter til praktisk hjælp i sager, hvor borgere i målgruppen deler husstand med raske ægtefæller/pårørende. Ankestyrelsen har i tidligere nu kasserede principafgørelser godkendt kommunale serviceniveauer, som indebærer, at der ikke gives støtte, hvis borgeren har en rask ægtefælle.</p> <p>Kommunerne vurderer at afgørelsen medfører merudgifter for ca. 2,5 mia. kr. hvis afgørelsen implementeres fuldt ud.</p>
11-19	Sagen handler om snitfladen mellem praktisk støtte i hjemmet til at lave mad og bevilling af madservice (servicelovens § 83). Ankestyrelsen pålægger kommunerne at yde personlig og praktisk hjælp til støtte til madlavning fremfor madservice i alle tilfælde, hvor borgeren er i stand til blot at udføre enkelte dele af de nødvendige opgaver i forbindelse med madlavning.	<p>Praksis i dag indebærer, at borgeren skal være i stand til at udføre flere opgaver, for at blive visiteret til støtte til madlavning frem for madservice.</p> <p>- Afgørelsen medfører potentielt stærkt stigende udgifter til personlig og praktisk hjælp til støtte til madlavning til borgere, som hidtil er bevilget madservice.</p>

		<p>- Gennem bevilling af madservice kan kommunerne fremme, at ældre borgere får en afbalanceret og sund kost, og dermed tilstræbe, at borgerne får dækket deres aktuelle næringsbehov. Det vil være vanskeligt at sikre dette, hvis borgerne skal tilbydes praktisk støtte.</p> <p>Kommunerne vurderer at afgørelsen medfører merudgifter for ca. 2,6 mia. kr. hvis afgørelsen implementeres fuldt ud.</p>
43-19	Sagen handler om borgerens egenbetaling for botilbud (jf. servicelovens §§ 107 og 108). Ankestyrelsen pålægger kommunerne, at kommunen først må opkræve borgerens egenbetaling fra det tidspunkt kommunen har beregnet borgerens egenbetaling, på trods af, at det fremgår af betalingsbekendtgørelsen, at beboeren skal betale fra opholdets begyndelse/dispositionsdatoen	Afgørelsen medfører potentielt tabte huslejeindtægter for kommunerne, i det kommunen ikke alle tilfælde har kendskab til borgerens indtægter og udgifter inden borgeren flytter ind i et botilbud, og derfor ikke kan nå at beregne borgerens husleje, inden borgeren er flyttet ind.
101-19	Sagen handler om kommunernes kriterier for tildeling af almene ældreboliger. Med afgørelsen pålægger Ankestyrelsen kommunerne at opstille kriterier, som går på, at det både er personer med fysiske og psykiske handicaps, der kan visiteres til en almen ældrebolig. Hidtil har mange kommuner alene haft som kriterium, at borgerne har et fysisk bevægelseshandicap. Det vil fortsat være op til en individuel vurdering, om en given borger opfylder kriterierne.	Bredere kriterier for målgruppen risikerer at skabe et øget pres på kommunen for at bevilge almene ældreboliger til fx ældre, der er angst for at bo alene i en ordinær bolig. Det kan føre til en udvidelse af målgruppen og deraf følgende merudgifter
104-19	Sagen handler om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance og kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Ankestyrelsen slår fast, at akuttillæg kan være et nødvendigt tillæg, som der skal ydes støtte til ved en tilskudsordning. Akuttillæg er ekstra tillæg, som en hjælper skal have, hvis vedkommende tilkaldes med kort varsel. Ankestyrelsen slår fast, at kommunen kun skal udmåle tilskud hertil, hvis arbejdslederen er forpligtet til at betale hjælperne ekstra løn/tillæg ved akutte vagter.	Da reglerne om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance og kontakt tilskud til ansættelse af hjælpere blev indført i 2009 blev der ikke afsat DUT-midler til, at kommunerne skulle yde akuttillæg. Kommunen kan ikke blande sig i det, hvis arbejdslederen eller arbejdsgiveren tiltræder en overenskomst eller aftale, som betyder, at arbejdsledere/arbejdsgiver er forpligtet til at betale hjælperne ekstra løn/tillæg ved akutte vagter. Dermed risikerer afgørelsen at føre til, at kommunerne bliver pålagt en ekstra udgift, som kommunerne ikke er kompensert for.
20-22	Sagen handler om afgrænsningen af behandlingsredskaber og hjælpemidler, og herunder hvornår region henholdsvis kommune skal bevilge kompressionsstrømper. Kompressionsstrømper kan både være et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. Hvis formålet med kompressionsstrømper er at afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, skal det bevilges af kommunen. Hvis formålet er at forbedre, vedligeholde eller forhindre forringelse af personens funktionsniveau, skal det bevilges af regionen.	Det har været mangeårig praksis, at kommunerne bevilger kompressionsstrømper, uanset hvad formålet med produktet har været. Regionerne har ikke opbygget kapacitet eller organisering til at bevilge strømperne. Det betyder, at borgere med behov for kompressionsstrømper kan risikere ikke at få bevilget det produkt, de har behov for. Denne borgergruppe har risiko for at få en stærkt forringet livskvalitet, samt udvikle alvorlige sår. Det er omkostningstungt for kommunen at sende sårplejersker ud for at pleje et sår hos en borger flere gange i døgnet, og langt dyrere end at bevilge en kompressionsstrømpe. Derudover er det også etisk stærkt problematisk, at borgere ikke kan modtage den nødvendige hjælp.